

Izbrani primeri uporabe ZSDU v praksi

Praktični vodič po postopkih in odgovornostih predstavnikov delavcev

Kaj bomo danes spoznali

01

Odpoved pogodbe o zaposlitvi

Postopkovna vloga sveta delavcev pri podaji mnenja o odpovedi

02

Inšpektorat RS za delo

Pristojnosti, omejitve in postopek prijave kršitev

03

Odškodninska odgovornost

Kaj je vaša osebna odgovornost kot član sveta delavcev

04

Nadzorni svet

Postopek imenovanja predstavnika zaposlenih

05

Poslovna skrivnost

Meje varovanja in ravnanje z zaupnimi informacijami

Odpuved pogodbe o zaposlitvi: vloga sveta delavcev

Postopkovna pravila

Delodajalec mora pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi članu sveta delavcev pridobiti soglasje sveta delavcev (112. člen ZDR-1).

Svet delavcev lahko ob negativnem mnenju tudi **zahteva zadržanje učinkovanja prenehanja** pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi. Učinkovanje traja 30 dni.

Če član sveta delavcev v sodnem postopku uveljavlja nezakonnost odpovedi, se zadržanje učinkovanja prenehanja pogodbe o zaposlitvi zaradi odpovedi podaljša do odločitve sodišča v sporu na prvi stopnji oziroma najdlje za šest mesecev.

□ Pomembno opozorilo

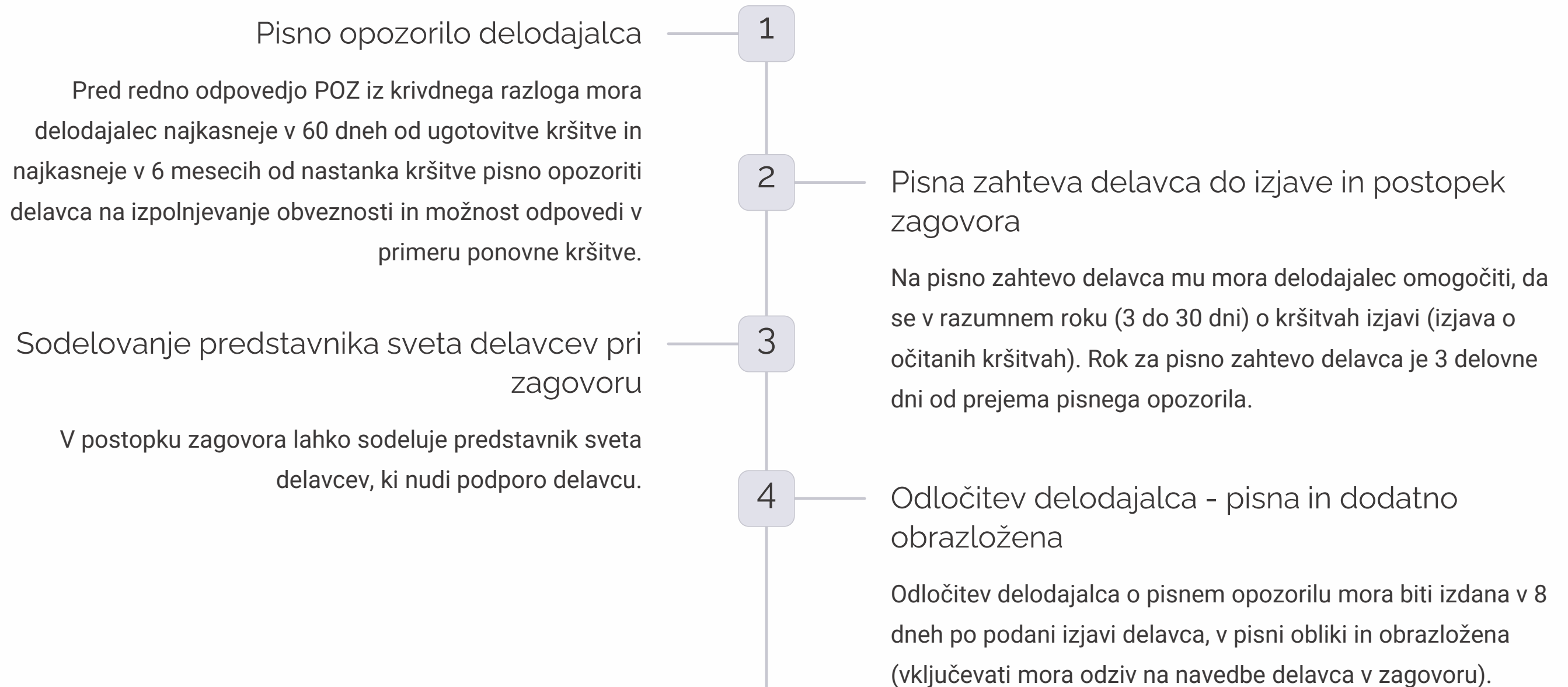
Varstvo ne velja v postopku odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga.

Če delodajalec v času zadržanja odpovedi članu sveta delavcev prepove opravljati delo po POZ, mu je vseeno dolžan izplačati 80% plače.

Varstvo delavskih predstavnikov pred pisnim opozorilom

Sprememba ZDR-1 leta 2024 je prinesla dodatno zaščito v primeru pisnega opozorila pred odpovedjo.

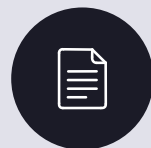

Inšpektorat RS za delo: pristojnosti in postopki

Naloge inšpekcije

- Nadzor nad izvajanjem delovne zakonodaje
- Preiskovanje kršitev pravic delavcev
- Izrekanje glob in ukrepov
- Preventivno svetovanje delodajalcem

Omejitve delovanja

- Ne rešuje individualnih sporov o plačah
- Ne posega v sodno reševanje sporov
- Ne more odpovedati že izdanih odpovedi
- Ne daje pravnih nasvetov zaposlenim

Postopek prijave

- Pisna prijava z opisom kršitve
- Priložitev dokazov in dokumentacije
- Možnost anonimne prijave
- Predlog za uvedbo prekrškovnega postopka

Inšpekcija deluje po uradni dolžnosti in ni zastopnik nobene stranke. Inšpekcija obvešča prijavitelja o poteku postopka in izrečenih ukrepih le, če prijavitelj to zahteva (v prijavi kršitev)

Kako pripraviti učinkovito prijavo inšpekciji

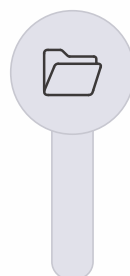
Identificirajte kršitev

Natančno določite, katera zakonska določba je bila kršena in kako se kršitev kaže v praksi.

Opišite dejstva

Kronološko in objektivno opišite dogodke brez čustvenih ocen. Navedite datume in imena.

Zberite dokumentacijo

Priložite vse relevantne dokumente: pogodbe, dopise, elektronsko komunikacijo, fotografije.

Pošljite prijavo

Prijavo lahko oddate osebno, po pošti ali elektronsko na pristojni inšpektorat.

Odškodninska odgovornost članov sveta delavcev

Ali lahko odgovarjam osebno?

Člani sveta delavcev lahko odgovarjate odškodninsko, če s svojim ravnanjem povzročite škodo delodajalcu ali sodelavcem. Vendar je ta odgovornost omejena na primere hude malomarnosti ali naklepa.

Primeri možne odgovornosti:

- Razkritje poslovne skrivnosti konkurenci
- Namerna zloraba pravic po ZSDU
- Zloraba položaja za osebne koristi

Zaščita pred odgovornostjo

Če delujete skladno z zakonom in v okviru svojih pristojnosti, vam odškodninska odgovornost ne grozi.

Priporočilo

Dokumentirajte svoje odločitve, sklepe in komunikacijo.
Shranjujte zapisnike sej in korespondence.

Imenovanje predstavnika zaposlenih v nadzorni svet

Pristojnost sveta delavcev za imenovanje

Za imenovanje in odpoklic predstavnikov delavcev v nadzornem svetu je pristojen izključno svet delavcev, ki s tem skupščino družbe le seznanil (79. člen ZSDU).

Način izvolitve in odpoklica članov NS/UO, ki so predstavniki delavcev, se podrobneje določi s poslovnikom sveta delavcev. Kandidati za člane v NS so lahko zaposleni (z izjemo vodstvenih/vodilnih delavcev) ali zunanji.

Avtonomnost svetov delavcev

V praksi ni enotnega načina določanja teh postopkov in pogojev. Izredno pomembno pa je, da se na ta položaj imenuje ustrezno usposobljene in odgovorne osebe s primerno integriteto.

Mandat predstavnikov delavcev v nadzornem svetu začne teči z dnem, ko je svet delavcev skupščino pisno seznanil z njihovo izvolitvijo.

Pomembno: Predstavniki delavcev v nadzornem svetu pravno-formalno ni podrejen svetu delavcev (ni dolžan upoštevati njegovih navodil / dela po lastni presoji in osebno odgovarja za svoje odločitve).

Varstvo poslovne skrivnosti v praksi soupravljanja

Kaj je poslovna skrivnost?

Poslovna skrivnost so podatki, ki niso splošno dostopni, imajo ekonomsko vrednost in jih delodajalec ustrezno varuje.

To lahko vključuje:

- Poslovne načrte in strategije
- Podatke o strankah in dobaviteljih
- Tehnične specifikacije in postopke
- Finančne informacije pred objavo

Vaša obveznost: Informacije, ki jih prejmete kot član sveta delavcev, mora ostati zaupne, če so označene kot poslovna skrivnost ali če iz narave stvari izhaja, da so zaupne.

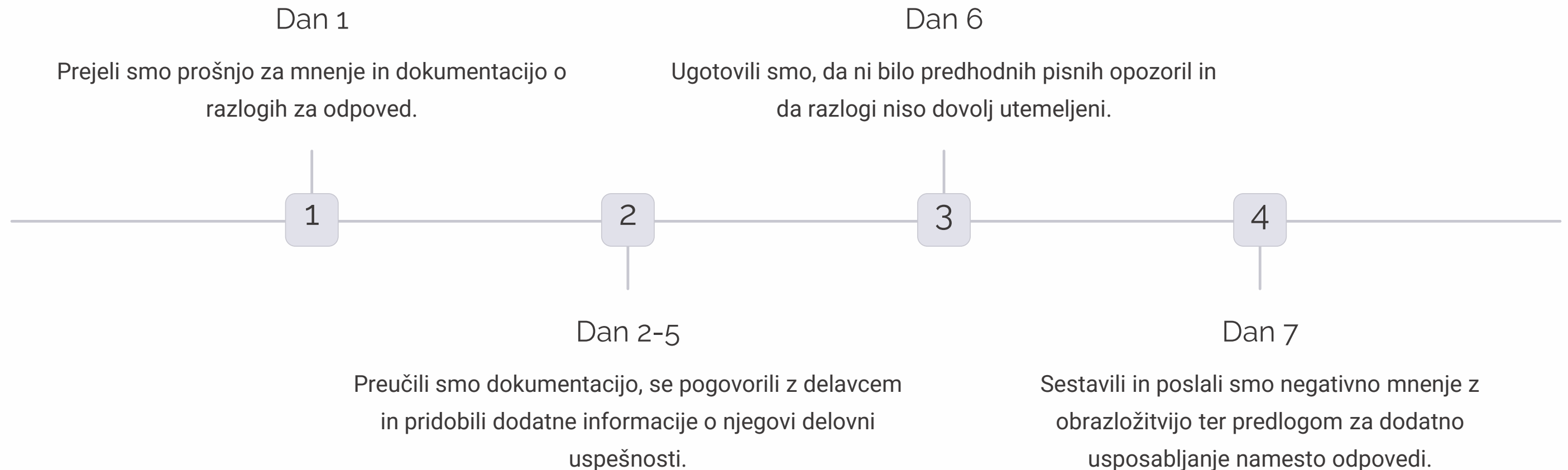
Problemi v praksi

1. Pretiravanje delodajalca z označevanjem vsega kot poslovna skrivnost/zaupen podatek. V skrajnih primerih gre lahko za oviranje dela sveta delavcev po ZSDU.
2. Nezaupanje sveta delavcev do predstavnika zaposlenih v nadzornem svetu (zaradi nerazkrivanja informacij)
3. Grožnje z odškodninsko odgovornostjo
4. Izdaja poslovne skrivnosti je lahko razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi

Primer iz prakse: obravnavanje odpovedi

Situacija: Delodajalec namerava odpovedati pogodbo o zaposlitvi dolgoletnemu delavcu zaradi domnevno slabega in neučinkovitega dela. Svet delavcev je prejel prošnjo za mnenje. Preveri pravilnost spodnjih korakov.

Izid: Delodajalec je upošteval naše mnenje in se odločil za alternativne ukrepe. Ker postopek ni bil izveden pravilno, smo hkrati pripravili tudi predlog za uvedbo prekrškovnega postopka glede kršitve postopka.

Ključni poudarki

Vaša vloga je pomembna

Kot člani svetov delavcev ste ključni pri zaščiti pravic zaposlenih. Delujte odgovorno, informirano in v dobri veri.

Poznajte svoje pristojnosti

Razumevanje določb ZSDU in povezanih zakonov je temelj učinkovitega delovanja sveta delavcev.

Oborožite se z znanjem

Naj znanje postane orodje.

Hvala za vašo pozornost.

